

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИПУСКУ

УДК 342.951

Дніпров Олексій Сергійович,
доктор юридичних наук,
провідний науковий співробітник
Науково-дослідного інституту публічного права
o.s.dniprov@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ Й КОДИФІКАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УКРАЇНІ

Статтю присвячено аналізу ефективності та доцільності прийняття Інформаційного кодексу України. Наголошено на тому, що Інформаційний кодекс України має стати тим фундаментальним кодифікованим нормативно-правовим актом, який системно включає в себе правові норми, що є основною базою для всебічного розвитку законодавства в інформаційній сфері з урахуванням динамічного процесу становлення інформаційного суспільства при взаємодії з іншими складовими правової системи України. Вказано, що даний кодифікований нормативно-правовий акт має: забезпечити уніфікований підхід до регламентації відносин в інформаційному просторі; закріпити принципи правового регулювання національного інформаційного простору; визначити понятійно-категоріальний апарат інформаційної сфери; **містити** систему суб'єктів інформаційних відносин, визначати їх права та обов'язки. У статті також визначено проблеми теоретичного та практичного характеру, які пов'язані з систематизацією інформаційного законодавства на території України, серед яких виділено: комплексність інформаційного права; динамічність інформаційної галузі та її молодий вік; поява нових учасників правових явищ, що з'являються у процесах самоорганізації учасників універсального обслуговування та користувачів інформаційної індустрії; зміна складу та особливості правового статусу учасників відносин у сфері поширення інформації у мережі електронних комунікацій; наявність значної кількості правових норм, що обумовлює можливість уникнення притягнення винних осіб до юридичної відповідальності за вчинення правопорушення; недостатню регламентацію механізмів забезпечення доступу до відкритої інформації органів влади, що провокує створення умов для обмеження прав і свобод людини й громадянина.

Ключові слова: адміністративне право, Інформаційний кодекс України, публічне адміністрування, систематизація законодавства, кодифікація, інформаційний простір.

Dniprov O. PROSPECTS AND PROBLEMS OF SYSTEMATIZATION AND CODIFICATION OF INFORMATION LEGISLATION IN UKRAINE

The article is devoted to the analysis of efficiency and expediency of adoption of the Information code of Ukraine. It is emphasized that the Information Code of Ukraine should become the fundamental codified legal act, which systematically includes legal norms, which is the main basis for the comprehensive development of legislation in the information sphere, taking into account the dynamic process of information society in interaction with other components of the legal system of Ukraine. It is indicated that this codified normative legal act should: provide a unified approach to the regulation of relations in the information space; to consolidate the principles of legal regulation of the national information space; to determine the conceptual and categorical apparatus of the information sphere; contain a system of subjects of information relations, define their rights and responsibilities.

The article also identifies problems of theoretical and practical nature, which are related to the systematization of information legislation in Ukraine, among which are: the complexity of information law; dynamism of the information industry and its young age; emergence of new participants in legal phenomena that appear in the processes of self-organization of universal service participants and users of the information industry; change in the composition and features of the legal status of the parties in the field of dissemination of information in the electronic communications network; the presence of a significant number of legal norms, which makes it possible to avoid bringing the perpetrators to justice for committing an offense; insufficient regulation of mechanisms to ensure access to open information of the authorities, which provokes the creation of conditions for the restriction of human and civil rights and freedoms.

Key words: administrative law, Information code of Ukraine, public administration, systematization of legislation, codification, information space.

Постановка проблеми. Протягом останніх двадцяти п'яти років в Україні ведуть мову про доцільність систематизації інформаційного законодавства та прийняття Інформаційного кодексу України. Дійсно, перші спроби зазначеної кодифікації були зроблені ще у 1995 році Національним агентством з питань інформатизації при Президентові України у рамках Проекту Концепції реформування законодавства України у сфері суспільних інформаційних відносин. Починаючи з того моменту і дотепер науковці, а також практики-юристи у своїх наукових дослідженнях неодноразово наголошували на доцільності систематизації означеного законодавства, виокремлювали позитивні та негативні аспекти такої діяльності, проблеми, які можуть виникати в процесі розробки та прийняття даного кодексу, а також при подальшому його правозастосуванні. Однак, виклики сьогодення потребують принципово нового бачення означеної тематики, чим й обумовлена необхідність даного дослідження.

Випуск 7. Спецвипуск. 2019

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Як вже було зазначено, тематика систематизації та кодифікації інформаційного законодавства не є чимось інноваційним для науки адміністративного права. Зокрема, дана проблематика була предметом наукових пошуків таких науковців як В. Гавловський, Р. Галюк, О. Горобцов, В. Гриценко, М. Дімчогло, В. Залізник, Р. Калюжний, П. Кіндрат, В. Ліпкан, П. Мельник, І. Мукомела, І. Панова, В. Речицький, В. Цимбалюк, К. Череповський, І. Чиж, М. Швець, М. Шевченко, Ю. Шемшученко та інших.

Не применшуючи значення наукових напрацювань кожного з них, зазначимо, що дослідження даного питання, у сучасних умовах інформаційного суспільства, інноваційних технологій, а також поширення мережі Інтернет, є необхідним як з теоретичної, так і практичної точки зору.

Мета статті – здійснити аналіз ефективності та доцільності прийняття Інформаційного кодексу України, а також визначити проблеми теоретичного та практичного характеру, які пов'язані з систематизацією інформаційного законодавства на території України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Необхідність врахування системного підходу при правовому регулюванні інформаційного простору обумовлена численністю наявної нормативно-правової бази в даній сфері. Так, інформаційне законодавство України містить понад 4 тисячі нормативно-правових актів, які безпосередньо чи опосередковано регулюють інформаційні відносини [1]. Стан діючого національного інформаційного законодавства характеризується недостатньою системною збалансованістю, суперечливістю та наявністю прогалин. Підкреслимо, що перелік законодавчих актів у сфері оприлюднення в мережі Інтернет інформації про діяльність органів влади є досить широким, проте під час розробки законів із позицій специфічного характеру відносин, що виникають, відповідні можливості не реалізуються в повному обсязі.

Детально не поглиблюючись в систему законодавчих актів, виділимо лише основні із законів, які регулюють вищевказані відносини. Зокрема, серед цих законів варто виділити: «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII; «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI; «Про телебачення і радіомовлення» від 21.12.1993 № 3759-XII; «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» від 16.11.1992 № 2782-XII; «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998 № 74/98-ВР; «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993 № 3322-XII; «Про телекомунікації» від 18.11.2003 № 1280-IV; «Про інформаційні агентства» від 28.02.1995 № 74/95-ВР; «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.01.1995 № 32/95-ВР; «Про Національний архівний фонд і архівні установи» від 24.12.1993 № 3814-XII; «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI; «Про державну таємницю» від 21.01.1994 № 3855-XII; «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» від 05.07.1994 № 80/94-ВР [2] та інші.

Отже, як бачимо, чинна правова база, що регулює інформаційний простір в Україні дійсно є громіздкою та розгалуженою, характеризується не системністю та потребує концептуального переформатування.

Одним із напрямів вирішення означеної проблеми виступає систематизація законодавства, яке тим або іншим чином регламентує інформаційну діяльність. Про цей напрям неодноразово було наголошено у наукових колах, однак, правотворчі суб'єкти також визначають необхідність систематизації. Зупинимось на цьому детальніше.

Так, Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01.2007 № 537-V регламентує, що з метою підвищення ефективності розвитку інформаційного суспільства необхідно створити цілісну систему законодавства, гармонізовану з нормами міжнародного права з питань розвитку інформаційного суспільства, зокрема здійснити кодифікацію інформаційного законодавства [3]. Тобто, законодавець передбачає систематизацію правових норм шляхом кодифікації.

В свою чергу, Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р визначає етапи та основні напрями реалізації даної Стратегії протягом 2013-2019 років. Згідно даної Стратегії, на першому етапі (2013-2015 роки) необхідно досягти цілей та виконати завдання, що визначені Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», а також, серед іншого, забезпечити розроблення та прийняття Інформаційного кодексу України [4]. Проте, станом на сьогодні (кінець 2019 року), означене завдання щодо прийняття Інформаційного кодексу України так і не було реалізовано.

Говорячи про значення прийняття даного Кодексу для національної правової бази, а також права загалом визначимо, що Інформаційний кодекс України має стати тим фундаментальним кодифікованим нормативно-правовим актом, який системно включає в себе правові норми, які є основною базою для всебічного розвитку законодавства в інформаційній сфері з урахуванням динамічного процесу становлення інформаційного суспільства при взаємодії з іншими складовими правової системи України.

Водночас розробка та прийняття Інформаційного кодексу України як ідея, що розрахована на перспективу, має підлягати детальному обговоренню, що обумовлено низкою проблем теоретичного і практичного характеру.

Зокрема, першою проблемою в даному контексті виступає комплексність інформаційного права. Так, кодифікація комплексної галузі завжди складна, адже кінцевий варіант кодексу повинен бути позбавлений протиріч та дублювання правових норм.

Наступна проблема – динамічність інформаційної галузі та її вік (вона є відносно молодою галуззю права). Не дивлячись на наявний масив сталої нормативно-правової бази, що регулює інформаційний простір, предмет інформаційного права як галузі права весь час видозмінюється й доповнюється. В переважній

більшості випадків це відбувається настільки швидко, що нормативно-правове регулювання за ним не встигає. Як наслідок, це впливає на якість нормативно-правової регламентації, її доцільність, ефективність та навіть актуальність.

Третя проблема пов'язана із появою нових учасників правових явищ, що з'являються у процесах самоорганізації учасників універсального обслуговування та користувачів інформаційної індустрії. Тут доцільно вказати, що послуги та мережі електронних комунікацій дають можливість поширення інформаційного продукту розмиваючи межі між змістом інформації і засобом зв'язку. У зазначених умовах суттєво змінюється склад і особливості правового статусу учасників відносин у сфері поширення інформації у мережі електронних комунікацій та зв'язаних з ними об'єктах, що вимагає нових підходів до правового регулювання поширення інформаційного продукту в мережах електронних комунікацій, у тому числі із використанням інтелектуальних інформаційних технологій (knowledge-based systems) [5, с. 61; 6, с. 194].

Також важливою проблемою постає те, що наявність значної кількості правових норм ускладнює ситуацію, за якої порушення законів не завжди зумовлює настання юридичної відповідальності, а недостатня визначеність механізмів забезпечення доступу до відкритої інформації органів влади створює умови для обмеження прав і свобод людини й громадянина. Водночас в Україні спостерігається позитивна тенденція забезпечення реалізації прав громадян на доступ до інформації про діяльність органів влади. Однак, як показує досвід країн Європейського Союзу, для того, щоб влада на всіх рівнях працювала ефективно, вирішуючи соціальні проблеми, необхідна єдина, стандартно встановлена система документування діяльності органів державної влади та доведення інформації до населення [7].

Враховуючи вказані проблеми, необхідно комплексно підходити до розробки та подальшого прийняття кодифікованого нормативно-правового акта, що, першою чергою, забезпечить якість нормативно-правового регулювання з урахуванням усіх особливостей та специфічних характеристик інформаційної сфери.

У даному контексті доцільно звернути увагу на наукові напрацювання з означених питань. Зокрема, так званою відповіддю на бездіяльність правотворчих органів щодо здійснення систематизації шляхом кодифікації інформаційного законодавства, можна визначити намагання науковців самостійно розробити Проект даного кодифікованого нормативно-правового акта. В свою чергу, нині в Україні існує декілька наукових концепцій щодо кодифікації інформаційного законодавства, серед яких:

– проєкт Інформаційного кодексу України, розробник якого – Державний комітет телебачення та радіомовлення України за участю представників інших міністерств та комітетів;

– проєкт модельного Інформаційного кодексу, який запропонований О. Барановим, І. Жилиєвим, М.Родіоновим та іншими науковцями (за своїм змістом цей проєкт фактично відтворює Концепцію реформування законодавства України у сфері суспільних інформаційних відносин в редакції 2000 року тільки на міждержавному рівні, як модельного кодексу) [8];

– проєкт Кодексу України про інформацію – розроблений авторським колективом Науково-дослідного центру правової інформатики з правами науково-дослідного інституту Національної академії правових наук України [1].

Тобто, як бачимо, і публічні органи, і наукова спільнота займається питаннями розробки кодифікованого нормативно-правового акта у інформаційній сфері, однак, на сьогоднішній день немає реальних результатів їх правотворчої діяльності.

Ведучи мову про процес кодифікації законодавства в інформаційній сфері варто зазначити, що він може опосередкувати виникнення нового масиву нормативно-правових актів і норм, що регулюють суспільні відносини в даній сфері, що може бути базисом для подальшого формування інформаційного суспільства в Україні. Саме тому логічним видається факт, що систематизацію законодавства закономірно можна вважати трудомістким процесом, який складається з декількох етапів, серед яких виділимо:

– групування, тобто, зведення до певної системи правових актів за певними критеріями;

– аналіз наявної нормативно-правової бази, що регламентує національний інформаційний простір;

– створення і формування злагодженої системи правових актів;

– перевірку чинних нормативно-правових положень та врахування всього їх масиву при здійсненні систематизації з метою недопущення правових колізій або прогалів у праві;

– ліквідацію суперечностей між нормами національного й європейського законодавства у рамках євроінтеграційних процесів та адаптації національного законодавства до норм Європейського Союзу тощо.

З урахуванням викладеного, а також Проектів Концепції кодифікації інформаційного законодавства можна стверджувати, що систематизація законодавства, що регулює інформаційні відносини, має здійснюватися за такими напрямками: перший напрям – це розробка та прийняття Інформаційного кодексу України; другий – систематизація, удосконалення та подальший розвиток законодавства України за окремими функціональними сегментами інформаційної сфери [1].

Щодо першого напрямку зазначимо, що у наукових колах неодноразово було запропоновано структуру Інформаційного кодексу України. Поділяючи позиції науковців щодо його розподілу на загальну та особливу частину варто вказати, що вказаний кодифікований нормативно-правовий акт має: по-перше, забезпечити уніфікований підхід до регламентації відносин в інформаційному просторі; по-друге, закріпити принципи правового регулювання національного інформаційного простору; по-третє, визначити понятійно-категоріальний апарат інформаційної сфери; по-четверте, містити систему суб'єктів інформаційних відносин, визначати їх

права та обов'язки. Вказані положення варто вважати тим мінімальним критерієм, правове закріплення якого є необхідним для базового правового регулювання в кодифікованому законі певної сфери суспільного життя.

Окрім того, Інформаційний кодекс України, як основний законодавчий акт в інформаційній сфері, повинен бути прийнятий у відповідності до положень Конституції України, конкретизувати та доповнювати їх. В свою чергу, положення Основного Закону держави встановлюють основоположні норми та принципи, що визначають спектр прав і свобод людини і громадянина, стосуються також і інформаційної сфери.

Висновки. Таким чином, на основі вищевикладеного можна зробити висновок, що кодифікація інформаційного законодавства є перспективним напрямом систематизації та узгодження нормативно-правової бази, що регулює інформаційні відносини. Прийняття Інформаційного кодексу України – необхідний елемент побудови уніфікованої системної законодавчої бази, яка регулює національний інформаційний простір на території України.

Проте, варто розуміти, що під час процесу систематизації необхідно враховувати низку проблем, серед яких можна виділити: комплексність інформаційного права; динамічність інформаційної галузі та її молодий вік; поява нових учасників правових явищ, що з'являються у процесах самоорганізації учасників універсального обслуговування та користувачів інформаційної індустрії; зміна складу та особливості правового статусу учасників відносин у сфері поширення інформації у мережі електронних комунікацій; наявність значної кількості правових норм, що обумовлює можливість уникнення притягнення винних осіб до юридичної відповідальності за вчинення правопорушення; недостатню регламентацію механізмів забезпечення доступу до відкритої інформації органів влади, що провокує створення умов для обмеження прав і свобод людини й громадянина.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Проект Концепції кодифікації інформаційного законодавства України. URL: <http://ippi.org.ua/vid-redaktsiinoi-kolegii-rozrobka-proektu-kontseptsii-kodifikatsii-informatsiinogo-zakonodavstva-ukr>
2. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
3. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 № 537-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 12. Ст.102.
4. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>
5. Єсімов С. Теоретичні аспекти удосконалення нормативно-правового регулювання поширення інформації у мережах електронної комунікації в Україні. *Митна справа: наук.-анал. журнал*. 2014. № 4.С. 55–62.
6. Єсімов С. Нормативно-правове регулювання інформаційного забезпечення діяльності податкового адміністрування. *Наук. вісник Львів. держ. ун-ту внутр. справ*. 2016. № 2. С. 186–196.
7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 527.
8. Максименко Ю. Щодо структури інформаційного кодексу України. URL: <http://goal-int.org/shhodo-strukturi-informacijno-go-koдексу-ukraini/>

REFERENCES:

1. Proekt Kontseptsii kodyfikatsii informatsiinoho zakonodavstva Ukrainy [Draft Concept of codification of information legislation of Ukraine]. Retrieved from: <http://ippi.org.ua/vid-redaktsiinoi-kolegii-rozrobka-proektu-kontseptsii-kodifikatsii-informatsiinogo-zakonodavstva-ukr> [in Ukrainian].
2. Verkhovna Rada Ukrainy. Ofitsiyniy vebportal parlamentu Ukrainy [Verkhovna Rada of Ukraine. Official web portal of the Parliament of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> [in Ukrainian].
3. Pro Osnovni zasady rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini na 2007-2015 roky: Zakon Ukrainy vid 09.01.2007 № 537-V [On the Basic Principles of Information Society Development in Ukraine for 2007-2015: Law of Ukraine of January 9, 2007 № 537-V] (2007, January 9). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 12, 102 [in Ukrainian].
4. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15.05.2013 № 386-r [On approval of the Strategy for the development of the information society in Ukraine: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 15.05.2013 № 386-r] (2013, May 15). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
5. Yesimov S. (2014). Teoretychni aspekty udoskonalennia normatyvno-pravovoho rehuliuвання poshyrennia informatsii u merezhakh elektronnoi komunikatsii v Ukraini [Theoretical aspects of improving the legal regulation of information dissemination in electronic communication networks in Ukraine]. *Mytna sprava: nauk.-anal. Zhurnal – Customs: scientific-anal. magazine*, 4, 55-62 [in Ukrainian].
6. Yesimov S. (2016). Normatyvno-pravove rehuliuвання informatsiinoho zabezpechennia diialnosti podatkovoho administruvannya [Regulatory and legal regulation of information support of tax administration]. *Nauk. visnyk Lviv. derzh. un-tu vnutr. Sprav – Science. Bulletin of the Lviv State un-tu vnutr. affairs*, 2, 186-186 [in Ukrainian].
7. Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010 № 2411-VI [On the principles of domestic and foreign policy: Law of Ukraine of 01.07.2010 № 2411-VI]. (2010, July 1). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 40, 527 [in Ukrainian].

8. Maksymenko Yu. Shchodo struktury informatsiinoho kodeksu Ukrainy [Regarding the structure of the information code of Ukraine]. Retrieved from: <http://goal-int.org/shchodo-strukturi-informacijnogo-kodeksu-ukraini/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 11.12.2019

УДК 342.97

Журавльова Зоря Владленівна,
кандидат юридичних наук
приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу
notar.zv1@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8904-467X>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ САМОРЕГУЛЮВАННЯ НОТАРІАТУ

У статті розглядається необхідності реалізації реформування у сфері організації та діяльності інституту нотаріату шляхом запровадження саморегулювання, що має здійснювати Нотаріальна палата України, як самоврядний орган, що об'єднує нотаріусів України. Автор визначає, що основною метою функціонування саморегулювальних організацій є врегулювання власної діяльності та внутрішніх відносин, шляхом видання локальних нормативно-правових актів, з правом застосування засобів примусу за їх порушення. Саморегулювання інституту нотаріату має забезпечити ефективність реалізації учасниками суспільних правовідносин своїх прав та інтересів і запровадження доступних та ефективних механізмів їх захисту від посягань з боку інших суб'єктів, що є основною метою функціонування нотаріату. Звертається увага не ту обставину, що у сучасних умовах вмістом процесів становлення і розвитку саморегулювання є не передача державних функцій так званим саморегульованим організаціям, а навпаки, - припинення та скорочення невластивих державі функцій.

Ключові слова: нотаріат, нотаріальна діяльність, саморегулювання, саморегулювальна організація, самоврядування.

Zhuravlyova Z. ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS OF INTRODUCTION AND IMPLEMENTATION OF NOTARY SELF-REGULATION

The article considers the need to implement reforms in the organization and activities of the notary institution through the introduction of self-regulation, which should be carried out by the Notary Chamber of Ukraine, as a self-governing body uniting notaries of Ukraine. The author determines that the main purpose of the functioning of self-regulatory organizations is to regulate their own activities and internal relations, through the issuance of local regulations, with the right to use coercive measures for their violation. Self-regulation of the notary institution should ensure the effectiveness of the implementation of the participants of public relations of their rights and interests and the introduction of accessible and effective mechanisms to protect them from encroachment by other entities, which is the main purpose of the notary. Attention is drawn not to the fact that in modern conditions the content of the processes of formation and development of self-regulation is not the transfer of state functions to the so-called self-regulatory organizations, but on the contrary - the termination and reduction of non-state functions.

Key words: notary, notarial activity, self-regulation, self-regulatory organization, self-government.

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку суспільних відносин, враховуючи прагнення України стати повноправним членом європейського співтовариства, гостро постала проблема необхідності реалізації реформаційних кроків у сфері організації та діяльності інституту нотаріату. Саме нотаріат покликаний забезпечити позасудову охорону прав та інтересів особи в процесі їх реалізації. Для реалізації заходів такої охорони на належному рівні, з урахуванням вимог і потреб сучасності, нотаріат має зазнати суттєвих змін в питаннях організаційної структури та умов адміністративно-правового регулювання порядку його функціонування. Одним із запропонованих Міністерством юстиції України кроків по реформуванню інституту нотаріату є його перехід на засади саморегулювання, що безперечно актуалізує наукові пошуки адміністративно-правових аспектів запровадження та реалізації такої форми його функціонування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням питань діяльності нотаріату, в тому числі і в напрямку запровадження інституту саморегулювання, приділяли увагу такі науковці, як К.Белінська, О.Булгакова, Н. Козаєва, В.Комаров, В.Негода, О.Нелін, К.Нестеренко В.Шиленко та ін.

Метою статті є проведення наукових пошуків адміністративно-правових аспектів запровадження та функціонування інституту нотаріату в Україні на основі принципів саморегулювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для нотаріату України наступає цікавий, і водночас непростий період - реформ та справжніх змін. Завданням Мінюсту в цьому напрямку є зробити цю реформу такою, щоб нотаріат був успішною інституцією, а громадяни мали доступ до якісних нотаріальних дій. Перш за все, акцент робиться на саморегулюванні професійної організації нотаріусів, тобто передачі від держави низки функцій, які здатен виконувати сам нотаріат. В той же час, Нотаріальна палата України в результаті має отримати певний контроль в сфері нотаріату, що є дуже відповідальним кроком в процесі утворення нотаріату